

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

onderzoek naar beschermde natuurwaarden
ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling

LOCATIE: DE DIJK 4 HELVOIRT

RAPPORTNUMMER: 2019BE-0724

In opdracht van:

R & S Advies
Lange Gracht 4b
5091SJ Middelbeers

Brabant Eco
Ecologische dienstverlening

Colofon

Rapportage

Brabant Eco

Rapportnummer

2019BE-0724

Opdrachtgever

R & S Advies
Lange Gracht 4b
5091 SJ Middelbeers

Contactpersoon

De heer Chr. Spapens

Locatie

De Dijk 4 Helvoirt

Opleverdatum

11 oktober 2019

Uitvoerder

Brabant Eco
Ecologische dienstverlening
De Lange Kant 27
5061PX Oisterwijk
06-24218274

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Inhoudsopgave

1. Inleiding en onderzoek.....	4
2. Beleidskader	6
Wet natuurbescherming	
3. Plangebiedsbeschrijving	9
Huidige situatie	
Voorgenomen ontwikkeling	
4. Praktijk ecologische quickscan	13
Bureaustudie	
Veldonderzoek	
Praktijktoetsing	
5. Beschermde natuurwaarden.....	22
Flora	
Zoogdieren	
Vogels	
Amfibieën, vissen en reptielen	
Overige soorten	
6. Resultaten en advies	25
7. Lijst van bronnen	27
8. Bijlagen.....	28

Samenvatting

Opdrachtgever is voornemens om de planlocatie, De Dijk 4 en Esschebaan te Helvoirt gemeente Haaren te laten herbestemmen. Het bouwblok aan De Dijk zal iets worden ingekort. De sleufsilo en mestsilo zullen verdwijnen. De woonboerderij met bijgebouw, loods en rundveestal zullen blijven. De rundveestal zal deels verbouwd worden tot kaasmakerij en een educatieruimte met uitzicht op het “Helvoirts Broek”.

Voor deze herbestemming heeft opdrachtgever de vraag gekregen naar het laten uitvoeren naar een onderzoek naar beschermde natuurwaarden.

Het onderzoek is uitgevoerd van 11 september tot en met 11 oktober 2019 door Brabant Eco.

Dit rapport geeft inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van de natuurwetgeving en -beleid en de mogelijke effecten als gevolg van het project en kan voor de opdrachtgever als bewijsstuk dienen voor het verrichtte natuuronderzoek.

De zorgplicht is altijd van toepassing. Het is altijd noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige flora en fauna.

De in directe omgeving aanwezige vegetatie wordt gebruikt om te broeden of te schuilen door vogels. De kwaliteit van deze vegetatie zal niet verloren gaan en het habitat voor vogels wordt niet aangetast.

De directe omgeving van het plangebied blijft onaangetast waardoor schuilplaatsen of een eventueel foerageergebied voor vleermuizen behouden blijven.

Natuurgebieden worden niet aangetast door de ontwikkeling in het plangebied.

Op basis van uitgevoerd onderzoek zijn geen effecten met werkzaamheden te verwachten die van negatieve invloed zijn op de gunstige staat van instandhouding van de waargenomen soorten of mogelijk aanwezige soorten en hun functioneel leefgebied.

Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag is dan ook niet nodig.

1. INLEIDING EN ONDERZOEK

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever R & S Advies is men voornemens om de planlocatie, De Dijk 4 te Helvoirt, gemeente Haaren te herbestemmen naar kaasmakerij met educatieruimte. Aan de Esschebaan zal een rundveeststal met voer- en mestopslag worden gebouwd. Beide locaties zijn aan elkaar gekoppeld en tussen de kaasmakerij en de nieuwe stal zal een wandelpad worden aangelegd. Via dit wandelpad naar de Esschebaan komt men bij de nieuwbouw stal met mest- en voeropslag.

Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Wet natuurbescherming. In opdracht van R & S Advies heeft Brabant Eco een ecologische quickscan uitgevoerd voor de planlocatie in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is om vast te stellen of geplande ontwikkeling mogelijk effect heeft op de beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden. Naast soorten die bijzondere bescherming genieten, geldt er een algemene zorgplicht om planten en dieren niet onnodig te verstoren. Daarom dienen flora en fauna en eventuele effecten in kaart gebracht te worden om deze te kunnen toetsen aan de natuurwetgeving.

Dit rapport geeft inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van natuurwetgeving en -beleid en de mogelijke effecten als gevolg van het project en kan voor de opdrachtgever als bewijsstuk dienen voor het verrichtte natuuronderzoek.

1.3 Centrale vraagstelling

Is de voorgenomen ontwikkeling op basis van de gevonden resultaten in strijd met de natuurwetgeving en dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden voordat met de uitvoering gestart kan worden?

1.4 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door deskundige ecologen volgens de definitie van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (ecologisch deskundige/RVO.nl)*
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk adviesbureau. Brabant Eco en Frenk van de Wal verklaren hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- De uitkomsten en vervolgstappen van het natuuronderzoek zijn te begrijpen voor de opdrachtgever.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco
- Brabant Eco hanteert de door brancheorganisatie Netwerk Groene Bureaus opgestelde gedragscode.

*Onder een ter zake kundige wordt verstaan een persoon die:

- Op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- Als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of
- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Das en Boom, VZZ, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, VOFF, SOVON, etc.

2. BELEIDSKADER

2. Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (2017) is de Nederlandse wet die de bescherming van natuurgebieden en soorten regelt. Met deze wet worden de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen (de vogel- en habitatrichtlijn) zo helder mogelijk geïmplementeerd. Bovendien sluit het instrumentarium van de Wet natuurbescherming aan op het huidige omgevingsrecht en de toekomstige Omgevingswet. Het eerste aanspreekpunt voor de aanvraag van een omgevingsvergunning is de gemeente. De bevoegdheden om te toetsen aan de Wet natuurbescherming is bij de provincie gelegd. Het uitgangspunt van de wet is dat er geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan.

Gebiedsbescherming

2.1 Natura-2000

Natura-2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Nederland worden deze gebieden aangewezen binnen de EU-vogelrichtlijn als de EU-habitatrichtlijn. In Natura-2000 gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. In het opgestelde beheersplan wordt beschreven hoe de instandhoudingsdoelstellingen bereikt dienen te worden. Nederland heeft ruim 160 Natura-2000 gebieden.

2.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), vroeger de Ecologische hoofdstructuur genoemd (EHS), is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het bestaat uit gebieden die samen een netwerk vormen door Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In de EHS geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van de ingreep moeten bovendien worden gecompenseerd.

Naast een 20 Nationale parken, meren, rivieren, kustzone van de Noordzee en de Waddenzee vallen alle Natura 2000 onder het NNN. De landbouwgebieden worden beheerd volgens agrarisch natuurbeheer.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming beschermt de in Nederland voorkomende wilde planten- en diersoorten via een zogenaamde zorgplicht. Voor deze beschermde soorten is het uitgangspunt dat activiteiten moeten worden voorkomen die deze beschermde soorten aantasten. Wanneer dit niet mogelijk is, dan is het uitvoeren van een dergelijke activiteit alleen toegestaan met een ontheffing van de provincie.

2.3 Beschermde planten en dieren

De Wet natuurbescherming kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming behoeven. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Bij het besluit of een afwijking van het verbod kan worden toegestaan, wordt evenwel niet naar de gevolgen van deze afwijking voor het individuele plant of dier gekeken, maar naar de gevolgen voor de instandhouding van de betrokken soort. Wel zal rekening gehouden moeten worden met de zorgplicht en het dierenwelzijn.

2.4 EU-Vogelrichtlijn

Het doel van de Vogelrichtlijn is het in stand houden van alle natuurlijk in Europa in het wild levende vogelsoorten. De Vogelrichtlijn vereist dat EU-lidstaten alle nodige maatregelen nemen om de populatie van alle vogelsoorten op een niveau te houden of te brengen dat met name beantwoordt aan de ecologische, wetenschappelijke en culturele eisen. Daarnaast moeten de lidstaten alle nodige maatregelen nemen om voor deze vogels een 'voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen'. De richtlijn is dus van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en ook hun leefgebieden. De Eu-Vogelrichtlijn is in 1981 van kracht geworden.

De Wet natuurbescherming bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels. Deze verboden gelden in heel Nederland.

De wet verbiedt:

- Het opzettelijk doden of vangen van vogels (artikel 3.1 lid 1);
- Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het wegnemen van nesten (artikel 3.1 lid 2);
- Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels (artikel 3.1 lid 3);
- Het opzettelijk storen van vogels (artikel 3.1 lid 4);
- Het bezit, het vervoer en de handel in vogels, dood of levend, dan wel delen of producten daarvan (artikel 3.2).

Van de soorten die beschermd worden onder de Vogelrichtlijn is geen limitatieve lijst beschikbaar. Het gaat om ca. 700 soorten die van nature voorkomen op het grondgebied van de Europese Unie. In de praktijk betreft het alle soorten die in Nederland als

broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten. Op alle vogels is het beschermingsregime van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

2.5 EU-Habitatrichtlijn

Het doel van de Habitatrichtlijn is het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door de natuurlijke habitat en wilde dier- en plantensoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen. Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Op deze soorten (zie bijlage 3) is het beschermingsregime van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming van toepassing. De EU-Habitatrichtlijn is in 1992 van kracht geworden.

2.6 Overig beschermde soorten

Dit zijn soorten genoemd in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland. Het betreft een limitatieve lijst (zie bijlage 4). De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Voor soorten die niet in de bijlagen van de Wet natuurbescherming worden genoemd, fungeert de zorgplichtbepaling (artikel 1.11 Wet natuurbescherming) als vangnet. Op grond van deze bepaling moeten schadelijke handelingen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in beginsel achterwege worden gelaten, dan wel moeten maatregelen worden genomen om schadelijke gevolgen (zoveel mogelijk) te voorkomen.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Beschermingsregime van de Wet natuurbescherming.

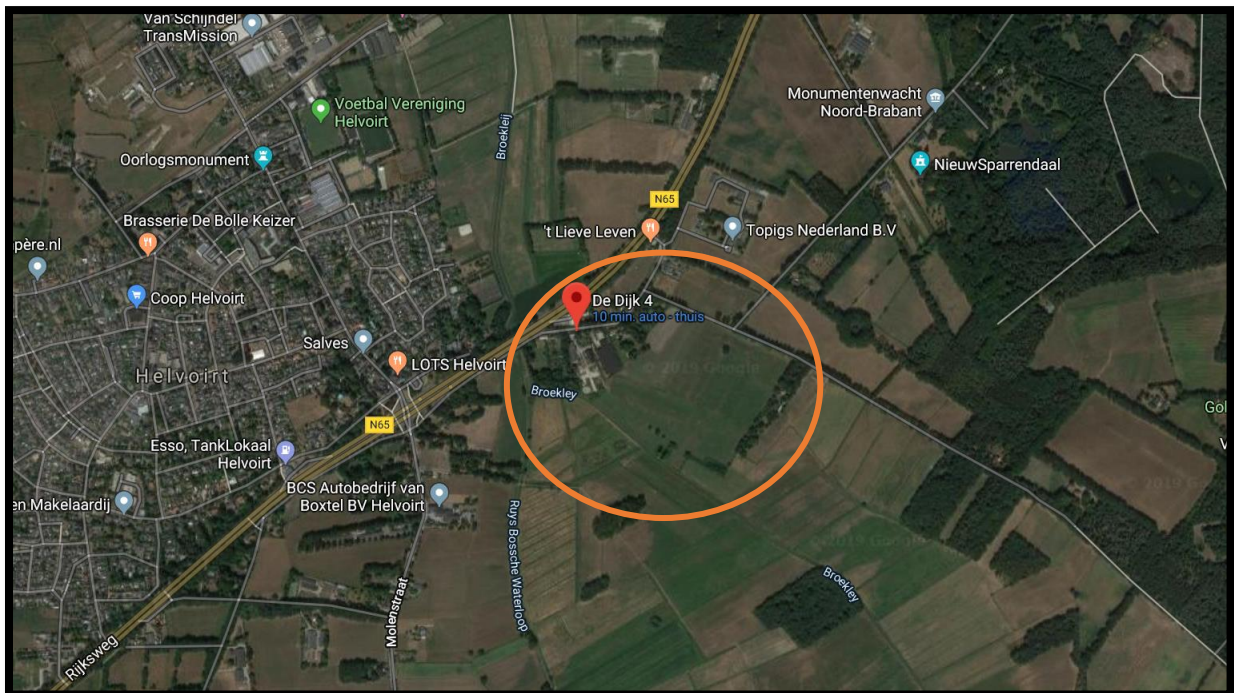
3. PLANGEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidige situatie

De planlocatie is gelegen aan de De Dijk 4 te Helvoirt nabij de splitsing met Esschebaan. Direct achter het BP station aan de Helvoirtseweg (N65). Ten oosten van de dorpskern Helvoirt en ten zuidwesten van Vught.

Helvoirt is een dorp in Noord Brabant dat samen met Haaren, Esch en Biezenmortel de gemeente Haaren vormt met in totaal ongeveer 14.000 inwoners. Hiervan heeft het dorp Helvoirt ongeveer 4700 inwoners. Door een herindeling van de gemeente Haaren zal Helvoirt per 1 januari 20121 bij de gemeente Vught gaan horen.

De directe omgeving bestaat uit een agrarisch landschap met bouw- en weilanden, agrarische bedrijven met bedrijfsgebouwen, lintbebouwing, een benzinestation, een restaurant en een landelijk gelegen kantoor.

Het totale terrein aan de De Dijk en Esschebaan omvat een grootte van ca. 12 ha.

Momenteel is ongeveer 10.000 m² bedrijfsbebouwing bestaande uit een open loods, een rundveestal en een sleufsilos. De overige m² is erfverharding, woonboerderij, bijgebouw, tuin en daarnaast nog ongeveer 11 ha. weiland.

Aan de westkant van het perceel loopt een beek, de Broekley en direct daaraan ligt het Helvoirts Broek. Direct ten westen van de planlocatie stroomt de Ruysbossche waterloop over in de Broekley. Ten noorden van de planlocatie ligt de Helvoirtseweg (N65) met direct aan de overzijde van de straat De Dijk een benzinestation van BP.

Op de planlocatie is een ondergrondse gastank gelegen ter bevoorrading van dit tankstation met een grootte van 20.000 liter.

Direct naast de planlocatie aan de De Dijk is een loods met garage werkzaamheden. Aan de zuidoostzijde nabij de Esschebaan is direct naast de perceelsgrens een bomenrij met eiken, populieren en beuk. In het midden van het weiland direct naast de bouwlocatie nabij de splitsing met de Sparrendaalseweg staat een eik.

Bestaand woonhuis met stallen en bijgebouwen

Plangebied totaal met weide

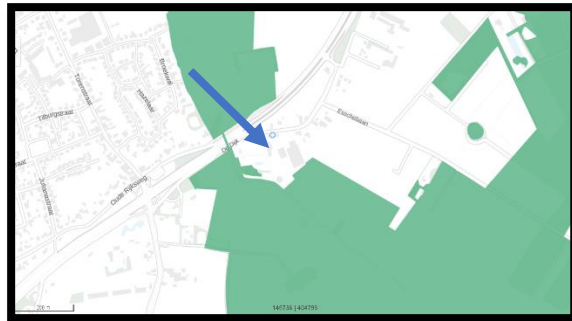
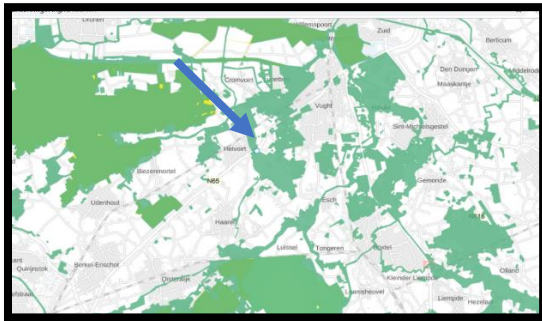
Nieuw te bouwen rundveestall

Aan te leggen wandelpad

Het onderzoeksgebied komt overeen met de grenzen van het plangebied en de directe omgeving hiervan.

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen Natura-2000 gebieden. Het dichtstbijzijnde gelegen is ten westen de Loonse en Drunense duinen en Leemkuilen. Kampina en Oisterwijkse vennen ligt ten zuiden en ten noorden ligt Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek.

In de directe omgeving van het plangebied zijn onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland aanwezig. Het dichtstbijzijnde gebied is het Helvoirts Broek. Het Helvoirts Broek is een natuurgebied gelegen in het vochtige dal van de Broekleij en Oude Leij. Het is gelegen in de gemeenten Vught en Haaren en het ligt ten noord- en zuidoosten van Helvoirt. Sinds 1994 is het eigendom van de Stichting Brabants Landschap. De natuur hierin bestaat uit meerdere beheerstypes, namelijk zoete plas, kruiden- en faunarijk grasland, rivier- en beekbegeleitend bos en vochtig bos.

Ten zuiden van het plangebied ligt direct rond het beekje de Broekley het Helvoirts Broek/Brokkenbroek, met groen aangegeven een kruiden- en faunarijk grasland en met rood nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Een deel hiervan behoort tot de planlocatie en wordt door de eigenaar extensief gebruikt op basis van huur.

De Broekleij wordt aan zijn bovenstroom gevoed door de Ruygbossche Loop en de Oude Leij. De Broekley stroomt tussen Helvoirt en Cromvoirt uit in de Zandleij, waarna het water via de Bossche Sloot en de Dieze naar de Maas stroomt. De weilanden zijn in eigendom van de maatschappij van welstand.

3.2 Voorgenomen ontwikkeling

Het huidige bebouwde blok zal kleiner worden, de sleuf- en mestsilo zullen worden afgebroken waardoor het bouwblok ingekort zal worden. De woonboerderij met bijgebouw en loods blijven staan. De huidige rundveestal zal worden omgebouwd naar kaasmakerij en een educatieruimte met zicht op het Helvoirts Broek.

Er zullen geen bomen worden gekapt.

Op het terrein aan de Esschebaan zal een kwatrijnstal voor melkkoeien worden gebouwd met mest- en voeropslag.

Afbeelding: situatieschets nieuwe situatie

4. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Een ecologische quickscan is de eerste stap van ecologisch onderzoek dat uitgevoerd wordt in het kader van een ruimtelijke ingreep. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt getoetst aan de Wet natuurbescherming. In het kader van deze wet is het noodzakelijk te weten welke flora en fauna potentieel voorkomen in het plangebied. Naast het effect op beschermde soorten kan het nodig zijn om onderzoek te verrichten naar eventuele negatieve effecten van de ingreep op de kwaliteit van beschermde gebieden in de omgeving.

Bij een ecologische quickscan worden de ecologische waarden van een omgeving in kaart gebracht middels een bureaustudie en veldonderzoek. De ingreep wordt goed en duidelijk omschreven. Er worden eventueel mitigerende en compenserende maatregelen aanbevolen waarmee vaak de overtreding van de Wet natuurbeheer voorkomen wordt. De ecologische quickscan, ook wel quickscan flora en fauna genoemd, geeft de mogelijke effecten van een ruimtelijke ingreep weer op beschermde planten en dieren.

Door middel van een quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke beschermde soorten (flora en fauna) zijn in het plangebied aanwezig?
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze aanwezige soorten?
- Wordt de wet natuurbescherming overtreden?
- Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
- Is er een aanvullend onderzoek nodig naar soorten of functies?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een ontheffing van de Wet Natuurbescherming aan te vragen bij de provincie Noord-Brabant?

4.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek heeft zich gericht op bekende ruimtelijke plannen zowel lokaal, provinciaal, nationaal als Europees. Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht of zich in de nabijheid van de planlocatie gebieden bevinden die beschermd zijn in het kader van de natuurwetgeving en is er een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van de database quickscanhulp.nl (bijlage 1) aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites.

NDFF Verspreidingsatlas is een naslagwerk met afbeeldingen en informatie over duizenden soorten die in de Nederlandse natuur voorkomen. De verspreidingskaarten worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna. De inhoud van de atlas wordt mede verzorgd door zes verenigingen en stichtingen: de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV), FLORON, het Landelijk Informatiecentrum Kranswieren (LIK) en stichting ANEMOON, stichting RAVON en de Zoogdierverseniging. Met de quickscanhulp.nl is een actueel overzicht verkregen van waarnemingen van beschermde soorten nabij de locatie uit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF).

Hierin zijn van de beschermingscategorie Vogelrichtlijn alleen de soorten meegenomen op basis van de indicatieve lijst van jaarrond beschermde nesten. Verder zijn alle soorten meegenomen van de categorie Habitatrichtlijn en 'andere soorten'.

Er zijn geen waarnemingen van beschermde soorten flora bekend in de directe omgeving. Het terrein bestaat uit weiland, bebouwing, tuin en erf. Beschermde soorten worden op basis van het habitat en gebruik van de locatie niet verwacht.

Volgens NDFF zijn er in de omgeving veel waarnemingen van vogels als boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, steenuil, wespendif, oehoe, slechtvalk en zwarte wouw. Alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd (artikel 3.1). Enkele soorten zijn jaarrond beschermd. Hiervan zijn waarnemingen van huismus, gierzwaluw, sperwer, kerkuil, ransuil en buizerd in de directe omgeving door NDFF opgenomen.

In de omgeving zijn er verschillende waarnemingen van beschermde soorten zoogdieren. Er zijn waarnemingen van diverse soorten muizen, damhert, das, eekhoorn, egel, haas, konijn, ree, woelrat, vos en diverse marterachtigen gedaan in de omgeving van het plangebied. Daarnaast zijn er waarnemingen van verschillende soorten vleermuizen. Ook zijn er waarnemingen van kikkers, padden en salamanders.

In Noord Brabant komen de beschermde reptielen hazelworm en levendbarende hagedis op een beperkt aantal plekken voor. Bosranden zijn een bekende habitat.

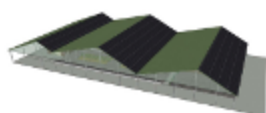
Reptielen worden op basis van dit verspreidingsbeeld niet in het plangebied verwacht.

Insecten kunnen op basis van verspreiding worden uitgesloten en beschermde vissoorten worden op basis van literatuur en voorstudie in de omliggende sloten niet verwacht.

Samenvattende tabel: soorten na literatuuronderzoek

Soortgroep	Mogelijke aanwezigheid
Flora	Nee
Vogels	Ja
zoogdieren	ja
Amfibieën	Nee, kans op vestiging
Reptielen	Nee
Insecten	Nee
Vissen	Nee

Daarnaast is de ligging van het plangebied ten opzichte van nabijgelegen beschermde gebieden onderzocht. Het bureauonderzoek heeft plaatsgevonden tussen 11 september en 11 oktober 2019.

Kwatrijnstal

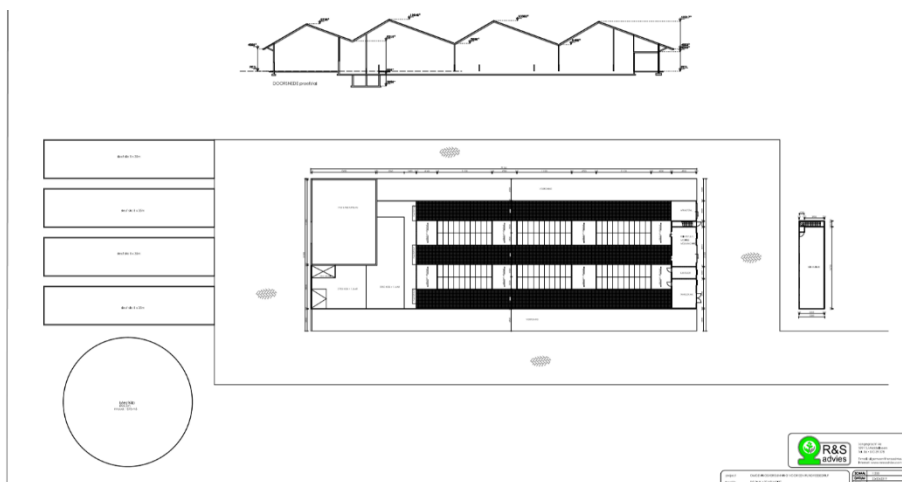
Het Kwatrijn is een diervriendelijke en energiezuinige melkveestal met veel ruimte voor de koeien. Door de transparante opzet en de unieke dakvorm past de stal goed in het landschap en krijgen passanten zicht op wat er binnen gebeurt.

In de Kwatrijnstal heeft elke koe 13,5 m² loop- en ligruimte, dat is 50% meer dan in een MDV-stal. De ligeilanden hebben een strobed. Stro is comfortabel voor de koe, werkt isolerend en absorbeert vocht. Daarnaast geeft stro extra waarde aan de vaste mest. De ruime ligeilanden zijn meerzijdig toegankelijk en worden van elkaar gescheiden door flexibele afscheidingen van kunststof. De koeien hebben veel loopruimte, waardoor conflicten tussen ranghoge en ranglage koeien voorkomen worden.

De urine zakt via gaatjes in de vloer naar beneden en wordt verzameld in een ondergrondse put. De vaste mest wordt opgelepeld en in de mestopslag verzameld. Doordat vaste mest en urine niet worden vermengd is er nauwelijks ammoniakemissie en is er een efficiëntere toepassing van de meststoffen mogelijk. De ammoniakemissie is berekend op 4,6 kg per dierplaats per jaar bij beweiding, tegenover 7 tot 8 kg bij een MDV-ligboxenstal en 7 tot 11 kg bij een vrijloopstal.

De Kwatrijnstal draait volledig op duurzame energie. De dakvorm is zeer geschikt voor zonnepanelen en de stal wordt hierdoor energieleverend. Voor het transport van melk en spoelwater en voor de aandrijving van de mobiele melkmachine in het veld wordt een speciale energiewagen ontwikkeld met een stille en emissieloze elektromotor.

In vergelijking met een gesloten stal oogt het open Kwatrijn veel minder massief. Door de stal heen blijft de omgeving zichtbaar. De dakvorm bestaande uit verschillende kappen geeft de stal een vriendelijke schaal, die aansluit bij de schaal van het landschap en van de streekeigen bebouwing.

4.2 Veldonderzoek

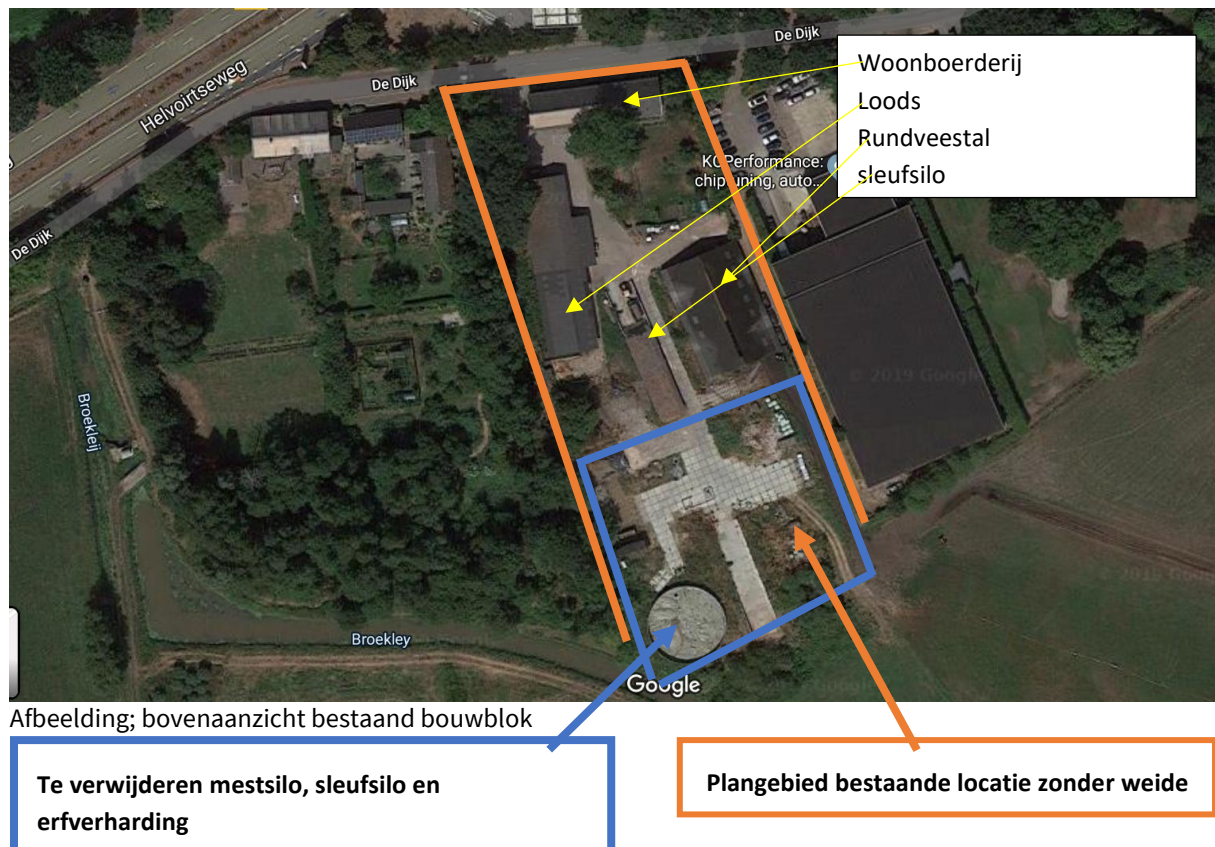
Op donderdag 3 oktober 2019 in de ochtend heeft Frenk van de Wal het veldonderzoek uitgevoerd aan het plangebied en de directe omgeving.

Tijdens het veldonderzoek werd de ecologische potentie van de locatie en de directe omgeving in relatie met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten onderzocht. Daarbij zijn de in het plangebied aanwezige ruimtelijke structuren en ecotopen geïnventariseerd.

Er is gezocht naar sporen van zoogdieren en vogels (uitwerpselen, nesten, hollen, haren, veren, krabsporen en pootafdrukken). De bebouwing is zowel aan de binnenzijde als buitenzijde uitgebreid visueel onderzocht.

De woonboerderij dateert van 1889. De bedrijfsgebouwen zijn gebouwd tussen 1978 en 2000 en hebben dienst gedaan in het huisvesten van melkvee met opfok. Alle ruimtes waren visueel goed te onderzoeken.

Ten tijde van de inspectie waren de weersomstandigheden bewolkt, windstil en droog met een temperatuur van 16 graden Celsius.

Woonboerderij met tuin

De woonboerderij met vogelvriendelijke tuin blijft behouden zoals deze nu zijn. De woonboerderij bestaat uit een woongedeelte met aangrenzend paardenstallen. Het dak bestaat deels uit riet maar vooral uit dakpannen met daaronder mogelijke nestlocaties. Het totale gebouw heeft een overstek.

Direct achter de woonboerderij is een bijgebouw met pannendak. Daarnaast een notenboom.

In de tuin naar de rundveestall staan diverse appel- peren- en kersenbomen, struiken en hagen. Er hangen diverse nestkastjes en andere gelegenheden om nesten te bouwen voor vogels. Onder de pannen van het woonhuis bevinden zich diverse nesten van huismussen en spreeuwen. De overstek leent zich uitstekend als schuilplaats voor vleermuizen.

Bedrijfsgebouwen

De rundveestal is gebouwd in 1978 en bestaat uit een spouwmuur met rode baksteen aan de buitenkant en kalkzandsteen aan de binnenkant. Het is een vrij open gebouw.

Aan de voorzijde in de gevel heeft eigenaar een uilenkast geplaatst. Deze wordt al jaren bewoond door een koppel kerkuilen. Laatste jaar hebben deze 4 jongen grootgebracht. De kast wordt gecontroleerd door de uilenwerkgroep Vught.

In de stal bevinden zich een vijftal nesten van de boerenwaluw welke ook jaarlijks gebruikt worden.

De loods is gebouwd in 1958 en uitgebreid in 2000 en bestaat uit muren van hout met een golfplaten dak. In de loods is ook een uilenkast. Deze is niet bewoond. De loods heeft een open voorzijde. Zijdelings aan de loods bevindt zich een mestvaalt. Achter de loods over de gehele zijgrens van het plangebied bevindt zich erfbeplanting met onder andere eiken, populieren, hazelaar en els. In de loods is ruimte voor opslag van voeders, stalling van werktuigen en huisvesting van kalveren. Het achterste deel is in gebruik als opfok voor jongvee in een potstal. Tussen de rundveestal en loods bevindt zich een sleufsilo.

Verder naar achter op het terrein is onder de grond een opslag voor autogas, sleufsilo en mestsilo. De bouwblok zal iets worden ingekort zodat de mest- en sleufsilo zullen worden afgebroken. De sleufsilo bestaat uit een betonnen wand van circa 1 meter hoog met betonnen ondergrond en wordt gebruikt voor de inkuil van mais. De mestopslag bestaat uit een voorgespannen wand.

Met nadruk is er op dit deel van de planlocatie gezocht naar sporen die duiden op de aanwezigheid van nestlocaties van uilen, roofvogels, gierwaluwen en huismussen. Soorten waarvan nesten jaarrond beschermd zijn. Hierbij is vooral gekeken naar de aanwezigheid van nesten, meststreden op muren, eventuele kieren onder dakplaten of zijwanden.

Alle gebouwen waren goed toegankelijk en visueel goed te onderzoeken.

Beplanting

Op de planlocatie staan diverse bomen, struiken, beplanting en hagen. Deze bestaan onder andere uit riet, eiken, noten, hazelaar, vlinderstruik, populieren, braam, beuken, eiken en wilg. Het totale erf is erg geschikt als biotoop voor vogels. De beplanting zal volledig blijven zoals deze nu is.

Tijdens het veldonderzoek werden diverse vogels gezien: ekster, huismussen, vink, koolmees, houtduif, roodborstje, merel, heggemus, kauw, winterkoninkje en spreeuwen. In de loods, rundveestal en ook woonboerderij met bijgebouw zijn diverse nesten en nestlocaties aanwezig voor vogels. De eigenaar en verdere familie hebben hobby in flora en fauna. De vogels worden in de winter bijgevoerd, er hangen veel nestkastjes in de faunavriendelijke tuin en op het erf. Op en rondom het erf zijn diverse schuilmogelijkheden in struikgewassen.

Weide

De planlocatie bestaat ook voor een groot deel uit weide. Dit gedeelte is ongeveer 11 ha groot. Aan de zuidwest kant, direct grenzend aan de Broekley wordt ongeveer 0,8 ha identiek bewerkt maar extensief beweid. Dit gedeelte valt onder het NNN-gebied met beheertype nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Dit beheertype omvat gronden die in het verleden een andere functie dan natuur hebben gekend en nog niet tot

andere beheertypen te rekenen zijn. Gronden met een intensief agrarisch verleden die een natuurbestemming krijgen, hebben meestal niet van de ene op de andere dag natuurwaarden. Hiervoor is eerst een omvormingsbeheer (verschraling) nodig of inrichting, zoals het afvoeren van de voedselrijke bouwvoor of bosaanplant. Dit kan vaak niet meteen. Vaak is er wel al aangepast beheer nodig. Om deze gronden met een natuurbestemming toch op de kaart te kunnen zetten is er het beheertype 'nog om te vormen naar natuur'. Hiermee is voor het beheer en beleid inzichtelijk waar en hoeveel natuur nog omgevormd of ingericht moet worden.

Het overige deel bestaat uit landbouwgrond welke intensief beweid wordt. Het is over het algemeen een voedselrijk grasland met diverse kruiden zoals paarse dovenetel, gekroesde melkdistel, ridderzuring, valse salie, madeliefje, vogelmuur, speerdistel, herderstasje, witte dovenetel, paardenbloem en vingerkruid.

De vegetatie in de weide is agrarisch. Er groeien geen soorten planten die bescherming genieten onder de Wet natuurbescherming. Op basis van de aangetroffen situatie worden geen beschermde soorten verwacht. Het ontbreekt volledig aan geschikte standplaatsen voor vegetatie en plekken waar beschermde planten kunnen groeien. De aanwezigheid van strikt beschermde vaatplanten wordt uitgesloten.

Afbeelding: bovenaanzicht weide

Plangebied weide

Extensief gebruikt deel langs de Broekley

4.3 Praktijkttoetsing

Op basis van de gegevens van de literatuurstudie en het veldonderzoek wordt een inschatting gemaakt wat de effecten van de voorgenomen ingrepen op potentieel aanwezige beschermde soorten. Dit in relatie tot de geplande ontwikkelingen. Er is bepaald of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat nog een aanvullend onderzoek nodig is.

Impressie plangebied

Woonboerderij

gastank

Rundveestal

sleufsilos

Begroeiing op het erf

Sleufsilos

loods

Broekley

Bouwlocatie

Bouwlocatie

Intensief gebruik

extensief gebruik

5. BESCHERMDE NATUURWAARDEN

Algemeen

Het volledig overzicht van de output van beschermde soorten van tabel 2 en 3 en vogels met mogelijk jaarrond beschermde nesten is door middel van quickscanhulp.nl opgenomen in bijlage 1.

Bijlage 2 is een opsomming van beschermde soorten onder paragraaf 3.2 van de wet natuurbescherming.

Bijlage 3 geeft een opsomming van de beschermde soorten onder paragraaf 3.3.

Bij het veldonderzoek is het plangebied onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten of resten hiervan. Het plangebied is met name geïnspecteerd op potentiële groeiplaatsen voor beschermde soorten. De planlocatie bestaat deels uit tuin en grasland en dit laat zich kenmerken als voedselrijk agrarisch terrein. Binnen of direct naast het plangebied ligt een voedselrijk grasland, kruiden- en faunarijke grasland, de woonboerderij, de bedrijfsgebouwen, erfverharding, en diverse struwelen.

5.1 Flora

Aan de Esschebaan is men voornemens om een nieuwe rundveestapel met mest- en voeropslag te ontwikkelen. Deze zullen gebouwd gaan worden op het perceel weiland. Omdat het hier om intensief gebruikt weiland gaat, ontbreekt het aan geschikte standplaatsen voor vegetatie en plekken waar beschermde planten kunnen groeien. In en tussen de verschillende muren van de te slopen sleuf- en mestsilo zijn geen beschermde planten of varens waargenomen. Het voorkomen van natuurlijk voorkomende beschermde plantensoorten wordt derhalve uitgesloten. Er worden geen bomen gekapt die vallen onder houtopstanden. Een nadere toetsing houtopstanden wordt niet noodzakelijk geacht.

5.2 Zoogdieren

Het is zeer aannemelijk dat er een enkel individu van een beschermde soort op de bouwlocatie in het planlocatie kan worden aangetroffen, zoals egel, mol, veldmuis en bepaalde spitsmuizen. Deze soorten zijn weliswaar beschermd, maar behoren in de provincie Noord-Brabant tot de vrijgestelde soorten.

In het kader van ruimtelijke ontwikkeling hoeft voor deze soorten geen ontheffing meer te worden aangevraagd. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Alle soorten vleermuizen vallen onder de groep beschermde soorten. Voor vleermuizen geldt geen vrijstelling of ontheffingsverlening meer indien het puur gaat om een ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. De checklist vleermuisprotocol 2017 geeft voor gebouwen de volgende drie aandachtspunten:

- Zijn er potentieel aanwezige ruimtes voor winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen,
- Zijn er sporen van aanwezigheid
- Is er sprake van een foerageergebied?

De bebouwing is uitvoerig geïnspecteerd op het voorkomen van sporen en potentieel geschikte verblijfslocaties voor vleermuizen in de diverse seizoenstadia. Alle structuren waren goed toegankelijk en visueel goed te onderzoeken.

Met name de woonboerderij met overstek lijkt geschikt te zijn voor de aanwezigheid van bewonende vleermuizen.

Foeragerende vleermuizen in de omgeving van het projectgebied kunnen voorkomen. In de omgeving kunnen algemene soorten voorkomen. Deze dieren zijn cultuurvolgers en maken vaak gebruik van lijnvormige groen- en bebouwingsstructuren en straatverlichting. Bestaande lijnvormige groenstructuren waarlangs migratie- of foerageerroutes van vleermuizen zouden kunnen liggen worden niet aangetast door de voorgenomen plannen. Eventuele vliegroutes worden niet onderbroken.

De geplande ontwikkeling heeft door gebrek aan geschikte verblijfslocaties in de te slopen silo's geen negatieve effecten op lokale populaties vleermuizen.

5.3 Vogels

Alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de bescherming van Wet natuurbescherming. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Er wordt geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde.

Aan de voorgevel(noord) van de rundveestal bevindt zich een bewoonde uilenkast. Aan de zijgevel van de loods een onbewoonde uilenkast.

In en rond de woonboerderij komen diverse nestlocaties voor huismussen voor.

Vanwege de beperkte actieradius (enkele honderden meters) van Huismus (Baijens et al. 2005) zijn drie essentiële onderdelen van het leefgebied van belang voor de Huismus: nestlocatie, habitat met voedselaanbod en beschutting.

Alle voorzieningen dienen dichtbij elkaar te liggen. Bij voorkeur binnen een straal van enkele honderden meters van het plangebied. Geschikt leefgebied van huismus bevat een combinatie met voldoende voedsel- en schuilplaatsen. Voor het voedselaanbod is het van belang dat er voldoende ruigte en overhoekjes aanwezig zijn, waar zowel zaadplanten als voldoende insectentrekkers aanwezig zijn. Beschutting is zeer belangrijk voor de huismus ter bescherming, maar ook om vanuit te foerageren. Daarom moeten er schuilplaatsen aanwezig zijn in de vorm van heggen en hagen, waarbij de voorkeur uitgaat naar streekeigen soorten (bijv. Haagbeuk, meidoorn en Gelderse roos). De foerageermogelijkheden en eventuele nestmogelijkheden ter plekke voor de huismus zullen niet afnemen met het bouwen van de stal ongeveer 500 meter verderop of het

afbreken van de sleuf- en mestsilo. De woonboerderij en loods met tuin en struwelen zullen immers geschikt blijven voor de huismussen en andere vogels.

5.4 Amfibieën, vissen en reptielen

Beschermde amfibie- of vissoorten zullen geen gebruik maken van het plangebied als voortplantingsgebied. De ontwikkeling is land gebonden en er zullen geen waterstructuren worden aangetast.

In theorie zou het mogelijk zijn dat er in het plangebied enkele algemeen amfibiesoorten, zoals de bruine kikker of gewone pad in landfase voorkomen. Hoewel deze soorten beschermd zijn, worden ze niet bedreigd in hun voorkomen en staan vermeld als vrijgestelde soorten in de provincie Noord-Brabant. Voor het opzettelijk doden of vangen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen wordt vrijstelling verleend als de handeling verband houdt met ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. Dit is hier van toepassing. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen.

5.5 Overige soorten

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen vlinders, libellen en overige ongewervelden redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Op de planlocatie ontbreken de geschikte biotopen. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor deze soortengroepen.

5.6 Gebiedsbescherming

Ongeveer 8.000 m² van het plangebied wordt extensief gebruikt als nog om te vormen naar natuur. Dit gedeelte is gelegen aan de zuidwest kant van het plangebied tegen de Broekley aan.

De Natura 2000 gebieden die het dichtsbij het projectgebied liggen zijn “Kampina en Oisterwijkse vennen”, “Loonse en Drunense duinen” en “Leemkuilen”. Deze gebieden liggen op een afstand van minimaal 3 kilometer van het projectgebied. Door menselijke invloeden in het tussengebied is verstoring van deze gebieden is dan ook uitgesloten. Door het verdwijnen van de sleuf- en mestsilo zal het deel van het perceel gelegen aan de Broekley verbeteren op natuurwaarden.

6. RESULTATEN EN ADVIES

Resultaten en advies

Zoals beschreven betreft de onderhavige ecologische quickscan een momentopname van de actuele situatie. Het onderzoek vond plaats van 11 september tot en met 11 oktober 2019 en is uitgevoerd door ecooloog Frenk van de Wal.

6.1 Weersomstandigheden

De weersomstandigheden waren bewolkt, windstil en droog bij het veldonderzoek op donderdag 3 oktober in de ochtend. De gemiddelde temperatuur lag rond de 16 graden Celsius. Het onderzoek vond dus onder herfstachtige omstandigheden plaats, waarin veel natuurwaarden teruggetrokken zijn.

6.2 Voorkomende diersoorten

Op basis van de uitgevoerde quickscan wordt geconcludeerd dat er algemeen beschermde broedvogels in het plangebied voorkomen. Voor de overige soortgroepen, waaronder vleermuizen, kerkuil, huismus en zwaluw zijn geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Wet natuurbescherming. De bebouwing waarin deze dieren voorkomen blijven volledig intact. De soorten worden niet verstoord. De biotopen blijven behouden.

6.3 Resultaten

De onderzoeksresultaten geven aan dat het erf De Dijk 4 een zekere landschappelijke waarde heeft die met duurzame zorg gewaarborgd kan worden. Het erf functioneert aantoonbaar als leefgebied voor diverse soorten dieren, waarvoor verbeteringen zullen ontstaan. De mestsilo en sleufsilo zullen plaatsmaken voor struwelen.

6.4 Bevindingen

- Planlocatie bestaat uit een faunavriendelijk erf.
- Eigenaar is begaan met de flora- en fauna.
- Mestsilo en sleufsilo zullen worden verplaatst naar de Esschebaan.
- Woonboerderij met tuin en struikgewas blijft behouden zoals deze nu is.
- De biotoop voor de kerkuil, huismus, vleermuizen en zwaluwen blijft behouden.
- Natuurgebieden worden uitgebreid.
- Er wordt aan de Esschebaan een kwatrijnstal ontwikkeld.
- Huidige rundveestal wordt verbouwd tot een kaasmakerij met educatieruimte.
- Nieuwe rundveestal geeft 50% minder stikstofuitstoot.
- Natuur en landbouw gaan samen op de planlocatie.

6.5 Advies

- Op basis van het veldonderzoek en de analyse van de bestaande situatie kan het verstoren van beschermde flora en fauna zo goed als zeker worden uitgesloten. Hierdoor wordt dan ook niet aanbevolen om een nadere inventarisatie door middel van extra veldonderzoek uit te voeren.
- De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van de overige beschermde soorten omdat het erf geschikt blijft als leefgebied. Een ontheffing Wet natuurbescherming is daarom niet noodzakelijk.
- Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfsplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen uitgevoerd mogen worden.
In het kader van de vogelrichtlijn wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het om de periode 15 maart tot 15 juli.
- Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. In het kader van de zorgplicht dient men tijdens de uitvoering alert te zijn op aanwezige fauna en daarbij, indien noodzakelijk, mitigerende maatregelen te treffen. Deze maatregelen dienen ervoor om negatieve gevolgen voor beschermde soorten te voorkomen of te verzachten.
- Omdat de locatie in gebruik is als foerageergebied voor vleermuizen wordt geadviseerd om de werkzaamheden overdag uit te voeren.
- Om het geheel van melkveebedrijf, kaasmakerij, educatieruimte en wandelpad compleet te maken wordt het aanleggen van een bloemenweide met het plaatsen van een insectenhotel geadviseerd. Dit om de biodiversiteit aan het begin van de kringloop te verhogen.
- De zorgplicht is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten
- Bij onvoorziene omstandigheden dient daarnaast direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- De ingreep zal geen direct effect hebben op het natuurnetwerk Nederland. Een nadere toetsing aan effecten op natuurgebieden is daarom niet aan de orde.

LIJST VAN BRONNEN

www.Quickscanhulp.nl
www.atlasleefomgeving.nl
www.wetnatuurbescherming.nl
www.NDFF.nl
Limpens et al., 1997
Dietz et al., 2011
www.synbiosys.alterna.nl
www.rijksoverheid.nl
www.brabant.nl
kaartbank.brabant.nl
www.natuurmonumenten.nl
www.vivarapro.nl
www.kwatrijn.com
www.sbo.nl
www.ivn.nl
www.habitus.nl
www.natura2000.nl
netwerk groene bureaus
www.ravon.nl
www.sovon.nl
www.wikipedia.nl
www.vogelbescherming.nl
checklist vleermuisprotocol

- Als bijlage 1 is toegevoegd de lijst bekende soorten van QuickScanhulp.nl van NDFF, nationale databank flora en fauna
- Als bijlage 2 is toegevoegd de beschermde soortenlijst par 3.2 Wet natuurbescherming
- Als bijlage 3 is toegevoegd de beschermde soortenlijst par 3.3 Wet natuurbescherming